

Port-a-cath (implanteerbare poort met katheter)

Patiënteninformatie Chirurgie

Port-a-cath

Inleiding

Uw arts heeft u een behandeling voorgeschreven waarbij regelmatig of langdurige toediening van medicijnen via de bloedbaan nodig is. Ook zal er voor onderzoek regelmatig bloedafname nodig zijn. Het is dan voor u prettiger als er een directe toegang tot de bloedbaan is, zodat u niet steeds in de armen geprikt hoeft te worden.

Waarom een port-a-cath?

Bij het herhaaldelijk aanprikken van de oppervlakkige aders van de armen, loopt u het risico dat deze aders hard worden. De vloeistoffen die toegediend worden zijn vaak agressief (zoals chemotherapie) voor de kleine aders. Deze kunnen dan broos en uiteindelijk onbruikbaar worden. Het aanprikken van een goede bruikbare ader wordt moeilijk voor de verpleegkundige en pijnlijk voor u. Bij het toedienen van medicijnen en afname van bloed via de grote aders (hartaders) treden deze problemen niet op. De dieper gelegen grote aders zijn echter niet gemakkelijk rechtstreeks aan te prikken. De oplossing hiervoor is een port-a-cath, die directe toegang geeft tot deze aders.

Waaruit bestaat een port-a-cath?

De port-a-cath bestaat uit een plastic omhulsel met een binnenzijde van titanium.

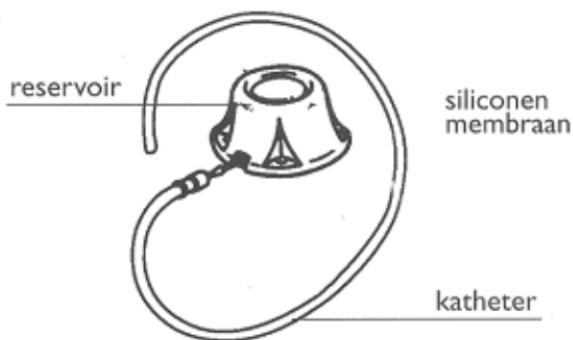
De katheter bestaat uit silliconen.

U kunt met de port-a-cath gewoon in de MRI scan en door een detectie poortje.

Hoe werkt een port-a-cath?

De werking van een port-a-cath is als volgt:

- Onder de huid zit een reservoir in de vorm van een kleine dop van ongeveer twee cm doorsnede (poort).
- Het reservoir is verbonden met een dun lang slangetje (katheter).
- Het slangetje zit in een grote ader.
- Elke keer wanneer een injectie, infuus of bloedafname nodig is, prikt men de geïmplanteerde poort door de huid heen aan.

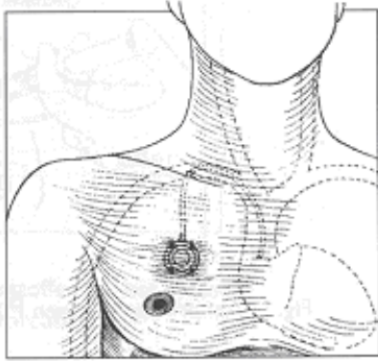
Port-A-Cath® veneus systeem

Medicatie en allergieën

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen en/of heeft u een allergie voor jodium, latex, medicijnen, pleisters? Meld dit dan voor de ingreep aan de arts.

Het plaatsen van een port-a-cath

Een port-a-cath wordt meestal rechts- of linksboven op de borstkas geplaatst. De ingreep gebeurt op de operatiekamer en u wordt opgenomen in dagopname. De ingreep duurt ongeveer 45 tot 60 minuten. De arts maakt een kleine snede in de huid om bij de ader te kunnen komen. Daarna prikt de arts in de ader en brengt de katheter in. De arts plaatst het reservoir onder de huid en zet dit vast met onoplosbare hechtingen. De huid wordt daarna gesloten.

Port-A-Cath® veneus systeem

Na de ingreep

Na de ingreep controleert de arts met behulp van een röntgenfoto of de port-a-cath op de juiste plaats zit en er geen complicaties zijn opgetreden. De port-a-cath kan direct gebruikt worden voor behandeling. Na de ingreep kunt u last hebben van een wat stijve hals of pijnklachten op de plaats van de poort. Dit is met pijnstilling (zoals paracetamol) te verhelpen. Zijn er onoplosbare hechtingen gebruikt zijn voor het sluiten van de huid? Dan mogen deze na 10 tot 14 dagen worden verwijderd.

Het aanprikken van de poort

Voor het toedienen van medicijnen of het afnemen van bloed prikt een verpleegkundige met een naald door de huid in de poort. Is de aan te prikken plek nog gezwollen door de ingreep, dan kan dit pijnlijk zijn. Is de zwelling verdwenen? Dan voelt het aanprikken als een gewone prik in de huid. Zo nodig sluit de verpleegkundige een infuuslijn aan op de naald. Na afloop van de behandeling of bloedafname spuit de verpleegkundige een zoutoplossing in om de poort doorgankelijk te houden. Hierna verwijdert de verpleegkundige de naald en de infuuslijn en plakt een pleister op de prikopening.

Heeft u gedurende langere tijd een infuus nodig? Dan vervangt de verpleegkundige de naald eenmaal per week door een nieuwe naald. Wanneer de poort gedurende langere tijd niet wordt gebruikt, dan moet deze iedere zes weken met een zoutoplossing worden gespoeld. U krijgt hiervoor een afspraak op de dagopname

Mogelijke problemen bij gebruik van port-a-cath

- verstopping: dan komt er geen bloed uit de poort of lukt het niet om met een zoutoplossing te spoelen.
- lekkage in het weefsel rondom de poort: dan heeft u een brandend gevoel rond de poort tijdens het inlopen van infuusvloeistof.
- wondinfectie:

In deze gevallen kan het nodig zijn dat de poort en de katheter verwijderd moeten worden.

Identificatiekaart

Voor u het ziekenhuis verlaat, krijgt u een identificatiekaart met daarop de belangrijkste gegevens van uw poort. Draag deze kaart altijd bij u, zodat bij noodgevallen de informatie direct beschikbaar is.

Complicaties

Door een goede controle en steriel werken is de kans op complicaties klein.

Toch is het altijd mogelijk dat:

- tijdens de ingreep onbedoeld het longvlies wordt aangeprikt. Dit heeft een klaplong tot gevolg. Direct na de ingreep wordt daarom op de uitslaapkamer ter controle een longfoto gemaakt.
- tijdens de ingreep blijkt dat het niet mogelijk is om de port-a-cath te plaatsen aan de kant die vooraf met is afgesproken. De arts plaats hem dan aan de andere kant.

Neem contact als u binnen 60 dagen na de ingreep problemen krijgt die te maken hebben met de ingreep, zoals:

- Pijnklachten houden aan of verergeren.
- Wond sluit niet goed.
- Wond blijft bloeden.
- Er komt vocht uit de wond.
- Wond ziet rood en dik.
- U koorts heeft.
- U zich niet lekker voelt.
- U een pijnlijke of gezwollen nek, schouder of arm krijgt. Dit kan wijzen op trombose van de ader.

Contact

De polikliniek chirurgie is te bereiken tijdens kantooruren op telefoonnummer 088 - 70 67 368.

Bij dringende problemen kunt u buiten kantooruren bellen met de afdeling spoedeisende hulp:

088 - 70 68 889 Bravis ziekenhuis locatie Roosendaal
088 - 70 67 302 Bravis ziekenhuis locatie Bergen op Zoom

Geen gebruik meer van de port-a-cath

Is gebruik van de port-a-cath niet meer nodig is, of functioneert het niet meer? Dan kunt u de port a cath gewoon laten zitten of laten verwijderen. Het verwijderen van de port-a-cath gebeurt onder lokale verdoving op de behandelkamer bij de polikliniek chirurgie. De ingreep duurt ongeveer 30 minuten. Het is verplicht iemand mee te brengen voor begeleiding en vervoer. Anders wordt er een nieuwe afspraak voor u gemaakt.

Vragen

Heeft u nog vragen? Stel ze dan gerust aan uw behandeld arts of verpleegkundige. Of neem contact op met polikliniek chirurgie.

01/23